कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव

कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, बोदवड

प्रश्नसंच- अंतर्गत परिक्षा 2020 (सत्र - III)

वर्ग :- SYBA   विषय :- मानवी विकासाचे मानसशास्त्र

---

1) व्यक्तीच्या गर्भाशयापासून ते मृत्यूपर्यंत होणाऱ्या शारीरिक, मानसिक विकासाचा केलेला अभ्यास म्हणजे?

अ) मानवविकासाचा अभ्यास ब) वौवाहिक जीवनाचा अभ्यास क) समाजाचा अभ्यास ड) परिवेशाचा अभ्यास

2) विकासाची गती व दिशा एकच असावी तरी त्यामध्ये --------------------------------दिसून येते.

अ) समानता ब) विविधता क) भिन्नता ड) एकता

3) विकास ही सतत चालणारी -------------------------------- आहे.

अ) अवस्था ब) प्रक्रिया क) पायरी ड) परिपक्वता

4) परिपक्वता व अनुभव यांच्या परिणामातून घडून येणाऱ्या प्रगतिसुचक मालिकेला --------------------- म्हणतात.

अ) विकास ब) प्रगती क) परिवर्तन ड) वाढ

5) विकासाचा संबंध --------------------------------जोडला जातो.

अ) परिस्थितीशी ब) वयोमानाशी क) प्रगतीशड) उत्पन्नाशी

6) वाढ आणि विकास या दोन्ही संकल्पना सर्वसामान्य व्यक्ती -------------------------------- अर्थाने वापरतात.

अ) एकाच ब) भिन्न क) समरूप ड) विविध

7) हरलॉकच्या मते वाढ ही एक -------------------------------- बदल आहे.

अ) गुणात्मक ब) विकासात्मक क) संख्यात्मक ड) वर्तनात्मक

8) विकासाचे सहजपणे -------------------------------- करता येत नाही.

अ) मापन ब) बेरीज क) प्रक्रिया ड) बदल

9) विकास हा व्यक्तींच्या -------------------------------- व्यक्त होत असतो.

अ) उत्पन्नातून ब) प्रगतीमधून क) परिवर्तनातून ड) वर्तनातून

10) विकासामुळे व्यक्ती प्राप्त परिस्थितीशी सहजपणे -------------------------------- करू शकते.

अ) समायोजन ब) पादायन क) मापन ड) बदल

11) जन्मत: मानवी अपत्य हे मानवी देह धारण केलेला केवळ --------------------------------गोळा असतो.

अ) स्वतंत्र ब) शरिराचा क) हाडमासांचा ड) समाजाचा

12) वृध्दावस्थेत मेंदूपेशीतील ऱ्हासामुळे त्यांच्या -------------------------------- कार्यावर प्रभाव पडतो.

अ) बौद्धीक ब) आर्थिक क) सामाजिक ड) शौक्षणिक

13) व्यक्तीच्या विकास प्रक्रियेत असणारा महत्वाचा भाग म्हणजे ----------------------------- विकास होय.

अ) आर्थिक ब) सामाजिक क) बोधात्मक ड) आक्रमकत्व

14) बोलण्याची क्षमता ही ----------------------------- विकासावर अवलंबुन असते.

अ) मेंदू ब) तोंड क) जिंभ ड) भाषा

15) मानवी विकासात भावना व्यक्तीमत्व आणि सामाजिक संबंधाच्या विकासाला -------------------------------- विकास म्हणतात.

अ) आर्थिक ब) शारिरीक क) मनोसामाजिक ड) समायोजित

16) भावनिक विकासात अग्रेसर असलेली मुले सहजपणे जिवनात यशस्वी -------------------------------- करतात.

अ) समायोजन ब) आक्रमन क) संवाद ड) तलाव

17) --------------------------------मुळे क्षमता असूनही विकासावर मर्यादा येतात.

अ) पौसा ब) न्यूनगंड क) शिक्षण ड) तणाव

18) आपात्या क्षमतांचे योग्यवेळी प्रगदीकरण करणे म्हणजे.

अ) परिपक्वता ब) शिक्षण क) समायोजन ड) उत्पन्न

19) अनुवंशवादी मानशास्त्रज्ञ -------------------------------- महत्त्व देतात.

अ) अनुवंश ब) आक्रमकता क) उत्पन्न ड) शिक्षण

20) सिग्मंड फ्रॉईड यशंनी मनोलैंगिक विकासाच्या --------------------------------अवस्था सांगितल्या.

अ) 3 ब) 5 क) 7 ड) 9

21) पियोजे यांनी ------------------------------- प्रक्रियेला विकासाच्या केंद्रस्थानी मानले आहे.

अ) विचार ब) वाढ क) न्युनभाव ड) पुरस्कार

22) मनोविश्लेषणाचा सिध्दांत ---------------------------------यांनी मांडला आहे.

अ) सिग्मड फ्रईड ब) पियोजे क) एरिक्सन ड) प्ॉव्ह लॉर्य

23) बोधात्मक विकास हा सिध्दांत --------------------------------यांनी मांडला आहे.

अ) सिग्मड फ्रईड ब) पियोजे क) एरिक्सन ड) प्ॉव्ह लॉर्य

24) मनोसामाजिक विकास हा सिध्दांत --------------------------------- यांनी मांडला आहे.

अ) सिग्मड फ्रईड ब) पियोजे क) एरिक्सन ड) प्ॉव्ह लॉर्य

25) ईदचे कार्य -------------------------------- नुसार चालते.

अ) सुखतत्त्वानुसार ब) वास्तवादीनुसार क) नैतिक तत्व ड) सामान्यतत्व

26) अहंमचे कार्य -------------------------------- तत्त्वानुसार चालते.

अ) सुख ब) वास्तववादी क) नैतिक ड) सामान्य

27) पराअहंमचे कार्य -------------------------------- तत्त्वानुसार चालते.

अ) सुख ब) वास्तववादी क) नैतिक ड) सामान्य

28) एकाच समुहाचा दीर्घकाळ व क्रमाक्रमाने येणाज्या विकास अवस्थांचा अभ्यास ------------------------------- या पध्दतीत केला जातो.

अ) अनुकालीक ब) छेदक क) अनुक्रमिक ड) प्रयोग

29) विविध वयोगटातील बहुसंख्या व्यÜक्तच्या या प्रयोग वर्तनाचा अभ्यास ------------------------------- या पध्दतीत केला जातो.

अ) अनुकालीक ब) छेदक क) अनुक्रमिक ड) प्रयोग

30) अनुकालीक व छेदक पध्दतीतील उपयुक्त बाबींचा संमिश्र विचार ------------------------------- या पध्दतीत केला जातो.

अ) अनुकालीक ब) छेदक क) अनुक्रमिक ड) प्रयोग

31) अनुवंश यंत्रणेत मातापित्यांची गुणवौशिष्टये गर्भधारणेच्यावेळी ------------------------------- मिळतात.

अ) बालकाला ब) मातेला क) पित्याला ड) यापौकी नाही

32) DNA ची रचना ------------------------------- सारखी असते.

अ) अंडे ब) गोलाकार क) शिडीसारखी ड) आयाताकृती

33) फलितपेशीचे विभाजन होऊन तिचे दोन समान भाग होतात व ते स्वतंत्रपणे विकसित होतात यालाच ------------------------------- म्हणतात.

अ) एकबिज जुळे ब) अनेकबिजजुळे क) तिळे ड) यापौकी नाही

34) द्विबिज जुळयांपेक्षा एक बिज जुळयांमध्ये ------------------------------- दिसून येते.

अ) फरक ब) साम्य क) आक्रमकता ड) समायोजन

35) एकाकी मुलांपेक्षा जुळया मुलांमध्ये वर्तन समस्या ------------------------------- दिसून येतात.

अ) कमी ब) विविध क) अधिक ड) अजिबात नाही

36) आईवडिलांच्या गुणवौशिष्टयाचे संक्रमण जन्मणाज्या बालकामध्ये होणाज्या प्रक्रियेला असे म्हणतात.

अ) गर्भधारणा ब) अनुवंश क) DNA ड) रेतपेशी

37) गर्भधारणा झाल्यापासून ते बाळाच्या जन्म होईपर्यंतचा काळ म्हणजे?

अ) जन्मपुर्वकाळ ब) गर्भधारणा क) बाल्यावस्था ड) अर्भकावस्था

38) जन्मपुर्वक कालावधीचे अभ्यासासाठी ------------------------------- भाग पाडले आहे.

अ) दोन ब) तीन क) चार ड) पाच

39) गर्भावस्थेचा शेवटचा टप्पार म्हणजे

अ) बाळाचा जन्म ब) गर्भावस्था क) अर्भकावस्था ड) शौशदावस्था

40) साधारणत: जन्माचे ------------------------------- प्रकार दिसून येतात.

अ) 2 ब) 3 क) 4 ड) 5

41) आईचे दूध बाळासाठी -------------------------------असते.

अ) सर्वोत्तम ब) घाटक क) बोधनिक ड) यापौकी नाही

42) स्तनपान करतांना आई बाळाला जवळ घेते. त्यामुळे बाळाला ------------------------------- वाटते.

अ) असुरक्षित ब) सुरक्षित क) भावनिक ड) बोधनिक

43) नवजात अवस्था ही साधारणत: ------------------------------- दिवसांची मानली जाते.

अ) 10 दिवस ब) 15 दिवस क) 20 दिवस ड) 25 दिवस

44) शौशवावस्थेचा कालखंड -------------------------------वर्षापर्यंत असतो.

अ) 2 ब) 3 क) 4 ड) 5

45) मेंदूतील ------------------------------- यंत्रणेच्या विकासातून भावनाभुव येत असतात.

अ) लिंविक ब) 3 क) 4 ड) 5

46) सुखद अथवा दु:खद अनुभूती निर्माण करणाज्या मनाच्या बोधात्मक अनुभूतीस -------------------------------म्हणतात.

अ) राग ब) आक्रमकता क) प्रेरणा ड) भावना

47) जन्मणाज्या अपत्यांच्या लिंग निश्चितीसाठी ------------------------------- हा घटक जबाबदार असतो.

अ) माता ब) पिता क) आजी ड) आजोबा

48) जन्मपूर्व विकासाचा कालावधी साधारणत: ------------------------------- दिवसांचा असतो.

अ) 280 ब) 290 क) 260 ड) 270

49) जन्मपूर्व विकासात ------------------------------- ही पहिली अवस्था असते.

अ) अंडावस्था / बीजावस्था 2) क्षणावस्था 3) गर्भावस्था, 4) बाल्यावस्था

50) जेव्हा स्त्रीला एकाचवेळी एकापेक्षा अधिक मुले होतात त्यांना -------------------------------म्हणतात.

अ) जुळी ब) भ्रूण क) बालके 4) -----------

51) अनुवंशासंदर्भात ----------------------------- यांनी केलेले संशोधन महत्त्वाचे मानले (अनुवंशास्त्राचे जनक मानतात.)

अ) मेंडोल ब) जीन पियाजे क) परिकसन ड) बडुस

52) जन्मापासून दोन आठवड¶ापर्यंतच्या कालावधीला ------------------------------- अवस्था म्हणतात.

अ) नवजात अवस्था ब) शौशावस्था क) किशोरावस्था ड) गर्भावस्था

53) जन्मापासून दोन आठवड¶ापासून ते 2 वर्षांपर्यंतच्या कालावधी ------------------------------- या अवस्थेचा असतो.

अ) नवजात अवस्था ब) शैशावस्था, क) किशोरावस्था ड) गर्भावस्था

54) बोधनिक विकासाचा सिध्दात ------------------------------- यांनी प्रथम मांडला.

अ) जीन पियाजे ब) फ्राईड क) मेंडोळ ड) बंडुस

55) जन्मणाज्या अपत्यामध्ये एकुण रंगसुत्र असतात.

अ) 46 ब) 23 क) 24 ड) 25

56) रडणे या क्रियेचा उपयोग बाळ आपल्या ------------------------- भागविण्यासाठी करते.

अ) गरजा ब) प्रतिक्षिप्त क्रिया क) झोप ड) यापौकी नाही

57) नवजात अवस्था ही विकास अवस्थेची ------------------------- मानली जाते.

अ) पायरी ब) गरज क) प्रस्तावना ड) छटा

58) शस्त्रक्रिया कराव्या लागलेल्या मुलांच्या विकासावर ------------------------- येवु शकतात.

अ) मर्यादा ब) दडपण क) सामान्य ड) यापौकी नाही

59) शौशस्वावस्थेत ------------------------कमी होते.

अ) स्वावलंबन ब) परावलंबन क) भावनिकता ड) आक्रमकता

60) कौटुंबिक जिवनामध्ये ------------------------- निर्मितीला महत्वाचे स्थान असते.

अ) भावबंध ब) आक्रमकता क) मानसिकता ड) सामाजिकता

61) वय वर्ष 3 ते 13 या वर्षांपर्यंतच्या कालखंडाला ------------------------- म्हणतात.

अ) अर्भकावस्था ब) नवजात अवस्था क) बाल्यावस्था ड) किशोरावस्था

62) अभ्यासाच्या दृष्टीने बाल्यावस्थेचे ------------------------- भागात विभाजन केले आहे.

अ) 2 ब) 3 क) 4 ड) 5

63) बाल्यावस्थेत दुधाचे दात पडून त्या ठिकाणी --------------------------दात येतात.

अ) दुधाचे दात ब) तात्पुरते क) कायमस्वरुपी ड) यापौकी नाही

64) बाल्यावस्थेतील मुलांना शाळेतील व घरातील -------------------------- मान्य नसते.

अ) शिस्त ब) आक्रमकता क) सामाजिकता ड) गृहपाठ

65) बाल्यावस्थेतील वयाला --------------------------वय देखील म्हणतात.

अ) बालपण ब) समस्या क) परिपक्व ड) रागिट

66) बाल्यावस्थेत शरीराचा विकास होतो. तशी शारिरीक -------------------------- दिसून येते.

अ) आक्रमकता ब) सामाजिकता क) मानसिकता ड) प्रमाणबध्दता

67) बाल्यावस्थो मेंदू विकासाची गती -------------------------- असते.

अ) मंद ब) तिव्र क) सामान्य ड) असामान्य

68) बाल्यावस्थेत मुलांना शारिरीक व मानसिक विकासासाठी योग्य ----------------------ची गरज असते.

अ) ब) ब्रेड क) आहार ड) मासे

69) बाल्यावस्थेत मोबाईल व संगणकाच्या वापरामुळे --------------------------दोष निर्माण होत आहे.

अ) मानसिक ब) लठ्ठपणा क) दृष्टी व श्रवण ड) कुपोषण

70) कारक कौशल्य विकासासाठी पुर्व बाल्यावस्था हा --------------------------कालखंड असतो.

अ) मर्यादीत ब) आदर्श क) निकृष्ट ड) समतोल

71) शारिरीक बदलामुळे पुर्वबाल्यावस्थेत मुलांमध्ये -------------------------- वाढते.

अ) अनाकर्षक ता ब) आकर्षक ता क) मानसिकता ड) समाजिकता

72) खेळातून मुलांना -------------------------- मिळतो.

अ) त्रास ब) निराशा क) आनंद ड) शिक्षा

73) खेळामुळे मुलांच्या शारिरीक व --------------------------विकासाला चालना मिळते.

अ) मानसिक ब) भावनिक क) शौक्षणिक ड) सामाजिक

74) वय वर्ष चार पासुन मुले -------------------------- शी खेळतात.

अ) मोठयासोबत ब) समवयस्क् क) पालकांशी ड) यापौकी नाही

75) उत्तर बाल्यावस्थेला मानसशास्त्र -------------------------- वय असे म्हणतात.

अ) टोळी ब) बालक क) प्रोढ ड) अर्भक

76) बाल्यावस्थेत पालकांक डून प्रोत्साहन न मिळाल्यास मुलांची -------------------------- क्षमता विकसीत होत नाही.

अ) कारक ब) लठ्ठपणा क) अनुवंशिक ड) परिसरीय

77) उत्तर बाल्यावस्थेत शारिरीक वाढ --------------------------गतीने होते.

अ) तिव्र ब) सामान्य क) संथ ड) अतितिव्र

78) पुर्व बाल्यावस्थेत भावना अधिक --------------------------असतात.

अ) तिव्र ब) संथ क) मंद ड) सामान्य

79)   उत्तर बाल्यावस्थेत मुले भावनांवर -------------------------- ठेवण्यास शिकतात.

अ) आरोग्य ब) बुध्दीमत्ता क) निमंत्रण ड) उत्साह

80) मुलांच्या एकुणच विकासात --------------------------महत्व अनन्यसाधारण आहे.

अ) कुटूंबाचे   ब) समाजाचे   क) शिक्षणाचे   ड) शिक्षकांचे

81) मानसशास्त्रज्ञ पालकत्वाचे -------------------------- प्रकाशन विभाजन करतात.

अ) दोन   ब) तीन   क) चार   ड) पाच

82) दृष्टीकोन हा आहारातील --------------------------जीवनसत्वाच्या कमतरतेमुळे निर्माण होतो.

अ) अ   ब) ब   क) क   ड) ड

83) बाल्यावस्थेचा कालखंड ____ वय वर्षे हा असतो.

अ) 0 ते 2   ब) 9 ते 13   क) 12 ते 19   ड) 20 ते 40

84) बाल्यावस्थेला -------------------------- चे वय असेही म्हणतात.

अ) जिज्ञासेचे   ब) टोळी वय   क) समस्या वय   4) वरील सर्व

85) वयाच्या सहापर्यंत मेंदूचा विकास प्रोढपणाच्या -------------------------- होतो.

अ) 20%   ब) 40%   क) 90%   ड) 100%

86) पुढीलपौकी -------------------------- हे भावनेचे प्रकार आहे.

अ) राग   ब) आनंद   क) दु:ख   ड) वरील सर्व

87) सामाजिक अपेक्षांप्रमाणे वर्तन करण्याची क्षमता म्हणजे -

अ) मानसिक विकास   ब) सामाजिक विकास   क) भावनिक विकास   ड) शारीरिक विकास

88) पुढील पौकी योग्य मानली जाणारी पालकत्व शौली -

अ) हुकूमशाही   ब) मुक्त   क) निष्काळजी   ड) प्रमाण मानन्या जोगे

89) -------------------- म्हणजे बालकांच्या शारिरीक, मानसिक, वर्तनात्मक पूर्व अथवा अशत: दोष निर्माण होणे.

अ) असर्थता   ब) अतिझोप   3) विकृती   4) विकास

90) दुसज्या व्यक्ितच्या भाव-भावनाची बांधात्मक पातळीवर होणारी जाणीव म्हणजे-

अ) सहानुभूती   ब) तद्नुभूती   क) प्रेम   ड) स्नेह